

Vergaderjaar 1994–1995

23 900 XVI

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 1995

Nr. 75

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Rijswijk, 12 juli 1995

Tijdens het debat over het begrotingsonderzoek op 21 november jongstleden is uitvoerig aandacht besteed aan de maatschappelijke opvang. Daarbij werd met name de problematiek van capaciteit en spreiding van de voorzieningen aan de orde gesteld in relatie tot de voorgenomen herverdeling van het gemeentefonds alsmede de besteding van de voor de maatschappelijke opvang geoormerkte middelen (f 10 mln in 1995) in het fonds voor zorgvernieuwing in de geestelijke gezondheidszorg. Op uw verzoek informeer ik u nog voor het zomerreces van het kabinet over de stand van zaken.

De «Regeling Ziekenfondsraad subsidiëring zorgvernieuwing en substitutie geestelijke gezondheidszorg 1995» opent de mogelijkheid voor bestaande of nieuwe voorzieningen van maatschappelijke opvang om subsidie te ontvangen in de kosten van psychiatrische begeleiding aan daartoe geïndiceerde cliënten. Van die mogelijkheid is inmiddels op grote schaal gebruik gemaakt. Uit de meest recente opgave van de Ziekenfondsraad blijkt, dat subsidie is aangevraagd voor 1500 plaatsen tot een totaal van circa f 15 mln op jaarbasis. Naast het voor de maatschappelijke opvang geoormerkte bedrag van f 10 mln wordt ook een deel van de overige middelen in het zorgvernieuwingsfonds voor dit doel aangewend. Gemeenten en instellingen bereiken in onderling overleg bovendien overeenstemming over toename van de capaciteit binnen het beschikbare budget en door de toepassing van een andere eigen-bijdragesystematiek. Daardoor ontstaat werkelijk uitzicht op een forse uitbreiding van de capaciteit in de maatschappelijke opvang.

In het banenplan van Minister Melkert voor de zorgsector is f 8 mln geoormerkt voor het scheppen van 200 toezicht- en begeleidingsfuncties in de 4 grote steden in de maatschappelijke opvang met name voor mensen uit de doelgroep. Voorts is met hen overeengekomen, dat ook binnen het contingent voor de grote steden toezicht- en begeleidingsfuncties kunnen worden geschapen in deze sector. Deze

werkgelegenheidsmaatregelen bieden eveneens perspectief op een uitbreiding van de capaciteit van de maatschappelijke opvang.

Met betrekking tot de voorgenomen herverdeling van het gemeentefonds is ongerustheid ontstaan, waarover de Tweede Kamer door de Federatie Opvang en een aantal gemeenten is geïnformeerd. Gemeenten en instellingen hebben mij schriftelijk en anderszins geïnformeerd over de vooruitzichten. Het betreft mogelijke problemen, die voor de voorzieningen van maatschappelijke opvang kunnen ontstaan ten gevolge van de herverdelingsoperatie per 1 januari 1997. In het Gestructureerd Overleg Maatschappelijke Opvang op 13 juni jongstleden hebben de vertegenwoordigers van de betrokken instellingen aangedrongen op maatregelen om mogelijke negatieve effecten van de herverdelingsoperatie te voorkomen. Daarbij is gewezen op de gewijzigde opvattingen over het tot stand brengen van regionale bestuursvormen, die onder andere voor de maatschappelijke opvang een belangrijke rol zouden gaan spelen en op de korte termijn waarbinnen de herverdelingsoperatie zal worden gerealiseerd. De vrees bestaat dat verdeling van de beschikbare middelen over alle gemeenten de instellingen dwingt tot subsidieverzoeken aan een (vooral voor instellingen met een landelijke functie) groot aantal gemeenten. Voor verscheidene gemeenten ontstaat de noodzaak om nu reeds de beëindiging van de 100% subsidie-relatie in het vooruitzicht te stellen zonder dat voor de betrokken instelling zekerheid bestaat over mede-subsidiëring door andere gemeenten.

Belangrijk is om vast te stellen, dat de thans beschikbare cijfers gebaseerd zijn op een nog niet definitief vastgestelde verdeelsleutel. Aan de Raad voor de Gemeentefinanciën is door de staatssecretarissen van Binnenlandse Zaken Mw. A.G.M. van de Vondervoort en J. Kohnstam en de staatssecretaris van Financiën W. A. F. G. Vermeend advies gevraagd over de overheveling van het Fonds Sociale Vernieuwing naar het gemeentefonds. De Raad voor de Gemeentefinanciën is op de hoogte van de door de gemeenten gesignaleerde problematiek en zal die ongetwijfeld bij zijn advisering betrekken.

In het Gestructureerd Overleg Maatschappelijke Opvang heb ik mij op het standpunt gesteld, dat ik dergelijke onbedoelde ontwikkelingen wil voorkomen. Mede aan de hand van het advies van de Raad van de gemeentefinanciën wil ik bezien of daarvoor een oplossing kan worden gevonden zodat instellingen met een landelijke functie niet financieel afhankelijk worden van een groot aantal verschillende gemeenten tegelijk. Op korte termijn zal ik aan de Task force voor de afstemming van geestelijke gezondheidszorg en maatschappelijke opvang vragen hierover te adviseren.

In deze samenstelling kan bij de advisering tevens de soortgelijke problematiek worden betrokken op het terrein van de verslavingszorg.

Ik heb de werkgroep gevraagd om zo mogelijk nog vóór 1 augustus 1995 een advies uit te brengen over de wijze, waarop de door de Federatie Opvang, de NeVIV en een aantal gemeenten gesignaleerde problemen kunnen worden voorkomen. Daarbij ga ik ervan uit, dat in de loop van de maand juli het advies van de Raad voor de Gemeentefinanciën over deze problematiek beschikbaar is.

Ik ben voornemens om op basis van dat advies en het advies van de werkgroep met mijn collega-bewindslieden overleg te voeren over het bovenstaande, nadat duidelijkheid is geschapen over de mogelijke alternatieven. Na de zomer zal ik de Tweede Kamer informeren over de resultaten van dit overleg. Daarmee sluit ik aan bij het voornemen van de Commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport waarin op 21 juni jl. werd afgesproken, dat na het zomerreces een algemeen overleg zal

worden georganiseerd over de overheveling van het fonds sociale vernieuwing naar het gemeentefonds.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. G. Terpstra